

**Victoria Kotterba,
Agnieszka Klinik,
Nikola Kogut,
Victoria Kostrzewa,
Natalia Wenglorz**

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

ANALIZA UDZIAŁU KOBIET W POLITYCE NA PODSTAWIE BADANIA ANKIETOWEGO

Streszczenie (abstrakt): Celem artykułu jest przedstawienie poglądów dotyczących udziału kobiet w polityce. Ponad sto lat temu w Polsce kobiety zaczęły korzystać z biernych i czynnych praw wyborczych. Mimo iż nadal widoczne są różne poglądy na ten temat. Polityka jest obszarem, w którym nastąpił największy wzrost udziału kobiet w ciągu ostatnich 10 lat, jest to także przestrzeń, w której dysproporcja pomiędzy płaciami pozostaje największa. Analizie poddano przeprowadzoną przez nas ankietę.

Słowa kluczowe: kobieta, wybory, polityka, ankieta

ANALYSIS OF THE POLICY PARTICIPATION OF WOMEN BASED ON A SURVEY

Abstract: The purpose of this article is to present views on the participation of women in politics. Over a hundred years ago in Poland women began to enjoy passive and active voting rights. Although different views on this issue are still visible. Politics is an area, in which has been the greatest increase in women's participation over the last ten years, it is also the area where the disproportion between gender remains the greatest. The questionnaire we conducted was analyzed.

Keywords: women, elections, politics, questionnaire

Wstęp

W artykule opisano badania, których celem jest analiza udziału kobiet w sferach politycznych. Płeć żeńska stanowi ponad połowę społeczeństwa i w ostatnich dekadach odważnie wkracza w sfery wcześniej postrzegane jako typowo męskie.

Kilka dni po 11 listopada 1918 roku nastąpiło przyznanie praw wyborczych kobietom. Zasada równouprawnienia kobiet i mężczyzn, a także powiązany z nią zakaz dyskryminacji ze względu na płeć, są fundamentami polskiego porządku konstytucyjnego. Art. 32 Konstytucji stanowi, że wszyscy są wobec prawa równi i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Zasada równości jest normą

konstytucyjną skierowaną do wszystkich organów władzy publicznej – obowiązuje zarówno te podmioty, które tworzą prawo, jak i te które je egzekwują. Ma ona uniwersalny charakter, który rozciąga się na sfery życia politycznego, społecznego i gospodarczego. Zasada równości pozostaje w ścisłym związku z zasadą sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP) – obie zasady wzajemnie na siebie oddziałują. Postanowienia art. 32 Konstytucji – w kontekście płci – rozwija i precyzuje art. 33, wskazując, że kobiety i mężczyźni mają w Rzeczypospolitej Polskiej równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, w szczególności zaś w obszarach: prawa do kształcenia, zatrudnienia i awansów, do jednakowego wynagradzania za pracę jednakowej wartości, do zabezpieczenia społecznego oraz do zajmowania stanowisk, pełnienia funkcji oraz uzyskiwania godności publicznych i odznaczeń¹.

Za metodę badawczą wybrałyśmy ankietę, w której wzięło udział 110 osób. Osoby te pochodzą z różnych środowisk, o różnym wieku i różnej płci, aczkolwiek większość to studenci PWSZ w Raciborzu. Pytania ankietowe pozwoliły na wyciągnięcie wniosków na temat współczesnych poglądów dotyczących kobiet w polityce.

Prawa wyborcze

Walka o równouprawnienie płci, którą toczyły kobiety od początku XIX wieku, to m.in. walka o prawa wyborcze. Był to nieulegający wątpliwości jeden z czynników przyspieszających proces politycznej emancypacji kobiet. Nie znaczy to, że kobiety nie podejmowały wcześniej prób wejścia do sfery publicznej. Początki kobiecego ruchu walczącego o równouprawnienie kobiet w sferach społecznej, ekonomicznej i politycznej sięgają czasów oświecenia i przemian związanych z rewolucją przemysłową. Jedną z pierwszych francuskich feministek – Olympe de Gouges – w 1789 roku wystąpiła z propozycją „Deklaracji Praw Kobiety i Obywatelki”, ale nawet tak bardzo rewolucyjnie nastawione wówczas francuskie Zgromadzenie Narodowe odrzuciło ten dokument².

Ogromną rolę odegrały sufrażystki. Prawo do głosu miało się należeć kobietom ze względu na ich ponadprzeciętne kompetencje, a także w uznaniu dla ich roli jako matek i żon. W Stanach Zjednoczonych już w latach 30. XIX wieku powstawały ruchy domagające się przyznania kobietom prawa głosu. Amerykańskie działaczki w 1848 roku proklamowały „Deklarację Praw Kobiety”, a pierwsze prawo wyborcze uzyskały mieszkanki Terytorium Wyoming w 1869 roku. Walkę o pełne równouprawnienie kobiet amerykańskich zainicjowała demonstracja zorganizowana w 1857 roku w Nowym Jorku. Domagano się poprawy warunków pracy, skrócenia dnia roboczego oraz przyznania praw na równi z mężczyznami. W 1909 roku kobiety w USA ogłosiły 8 marca dniem walki o równouprawnienie kobiet i mężczyzn. Tego dnia odbyła się bowiem w Nowym Jorku manifestacja kobiet, domagających się praw wyborczych oraz udziału w życiu politycznym i społecz-

¹ <http://rownowazni.uw.edu.pl/konstytucja-rzeczypospolitej-polskiej/> [dostęp: 1.01.2022].

² W. Malendowski (red.), *Kobiety w polityce. Wybrane problemy*, Wydawnictwo Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 1995.

nym. Dla uczczenia tej demonstracji przyjęto, że 8 marca będzie Międzynarodowym Dniem Kobiet.

Tabela 1. Data uzyskania praw wyborczych przez kobiety w poszczególnych krajach.

Rok	Kraj	Rok	Kraj
1893	Nowa Zelandia	1928	Wielka Brytania, Irlandia
1902	Związek Australijski	1929	Ekwador
1906	Finlandia	1930	Związek Południowej Afryki
1907	Norwegia	1931	Hiszpania, Cejlon
1915	Dania, Islandia	1932	Brazylia, Syjam, Urugwaj
1917	Holandia, Rosja	1934	Kuba, Turcja
1918	Kanada, Luksemburg, Wielka Brytania, Polska	1935	Indie, Birma
1919	Austria, Czechosłowacja, Niemcy	1942	Dominikana
1920	USA, Węgry	1944	Algieria, Francja
1921	Szwecja	1945	Gwatemala, Japonia, Portugalia, Wietnam, Włochy
1924	Mongolia	1946	Albania, Filipiny, Jugosławia, Panama, Rumunia, Salwador

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie B. Zegarlińska, M. Wywiat, *Przewodnik ISO 14000. Materiały informacyjne nt. wdrażania systemu zarządzania środowiskowego wg norm ISO serii 14000*, Katowice 2002, s. 26.

Jedna z sufrażystek, Rhety Childe Dorr, twierdziła, że w epoce industrializacji należy znieść tradycyjne zakazy prawne i bariery obyczajowe dyskryminujące kobiety i przygotować je jak najszybciej do samodzielnego działania w zmieniającym się świecie. Jako pierwsza na świecie (w 1893 roku) prawa wyborcze przyznała kobietom Nowa Zelandia. W wielu krajach prawo głosu otrzymywały one równocześnie z odzyskaniem przez dane państwo niepodległości. Niemniej zdarzało się, że kobiety uzyskiwały mniejsze prawa wyborcze niż mężczyźni. Dopuszczenie kobiet do głosowania oznaczało całkowitą zmianę elektoratu, a więc również zmianę struktury władzy. Był to tak istotny czynnik, że w niektórych krajach kobiety najpierw otrzymały bierne, a dopiero później czynne prawo wyborcze. Tak było np. w Holandii, Belgii czy Stanach Zjednoczonych. Mężczyźni godzili się na taką ewentualność, że jakaś nieznacząca liczba kobiet dostanie się do parlamentu (ale musiałby być wówczas wybrane przez mężczyzn, co było dość mało prawdopodobne), nie naruszało to bowiem istniejącej równowagi sił. Przyznanie kobietom prawa głosu oznaczało nagłe podwojenie liczebności elektoratu, przez co wynik wyborów był trudny do przewidzenia. W ciągu pierwszego ćwierćwiecza XX wieku prawa wyborcze otrzymały kobiety w ponad 20 państwach – głównie europejskich (poza Związkiem Australijskim i Stanami Zjednoczonymi)³.

³ I. Rusinowa, *Od Eleonory Roosevelt do feministek lat 70-tych XX wieku*, [w:] *Kobiety i świat polityki. Polska na tle porównawczym w XIX i w początkach XX wieku*, (red.) A. Żarnowska, A. Szwarz, Wydawnictwo DiG, Warszawa, 1994, s. 301-316.

W badaniu przeprowadzonym pod koniec 2021 roku wzięło udział stu dziesięciu respondentów. Aby badanie było jak najbardziej wiarygodne, przy wyborze osób, wśród których je przeprowadzałyśmy, uwzględniliśmy wiele czynników, które mogły wpływać na udzielane odpowiedzi. Pytani byli zarówno mężczyźni jak i kobiety w różnych grupach wiekowych. Staraliśmy się zbadać, czy czynnik zamieszkania, stopnia wykształcenia, wieku i płci ma wpływ na udzielane odpowiedzi.

Wykres 1. Pytanie ankietowe: Czy interesujesz się polityką?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety.

Na pierwsze postawione pytanie, czy ankietowani interesują się polityką, 60% czyli 66 osób udzieliło odpowiedzi twierdzącej, 44 natomiast zaprzeczyło. Z racji tego, że większość przepytanych osób to studenci PWSZ w Raciborzu, wynik ten był dla nas niesatysfakcjonujący, ponieważ oznacza on, że prawie połowa ankietowanych jednostek być może nie bierze czynnego udziału w życiu politycznym kraju. Tymczasem polityka ciągle ewoluuje, stara się dostosowywać do aktualnych czasów i standardów, za czym idzie też wzmocnienie się pozycji kobiet w polityce, zarówno w Polsce jak i na arenie międzynarodowej. Jeżeli weźmiemy pod uwagę otrzymane wyniki, możemy zaproponować wniosek, że część społeczeństwa nie zdaje sobie sprawy z tego, jak zmienia się życie polityczne na przestrzeni lat.

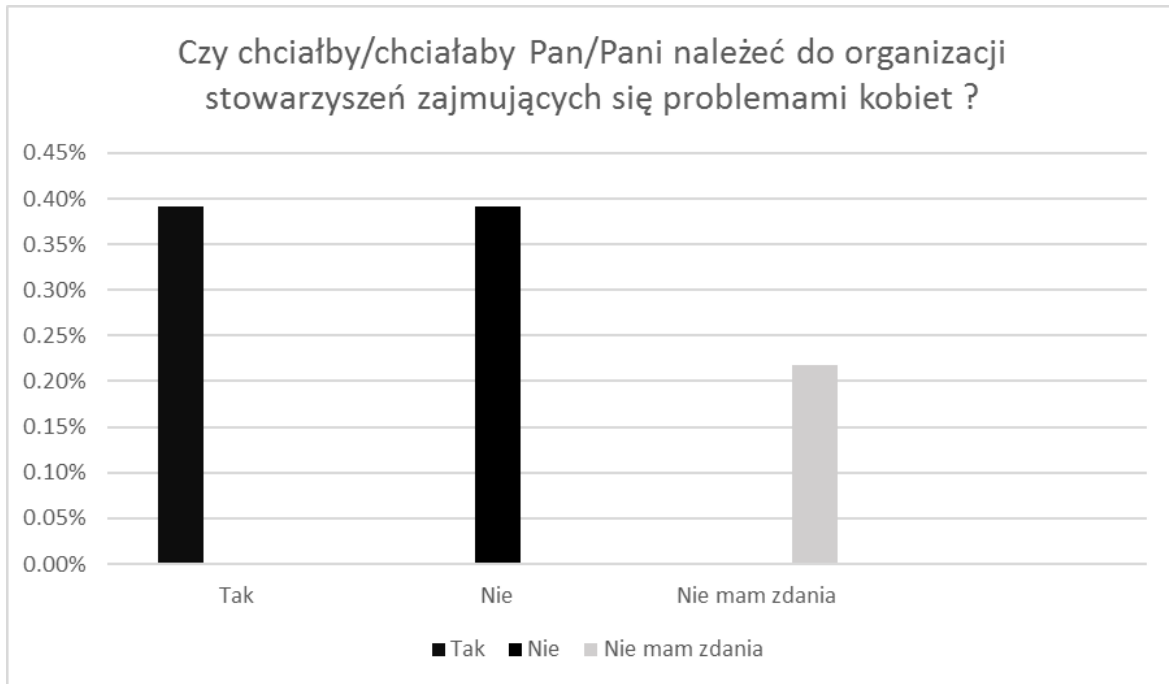
Wykres 2. Pytanie ankietowe: Czy zgłoszyc Pan/Pani w najblizszych wyborach?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety.

Jednak w kolejnym pytaniu zauważyć można bardzo ciekawe zjawisko. Pomimo braku zainteresowania polityką aż 40% pytanych, 77,3% osób potwierdziło, iż bierze udział w wyborach. Można wydedukować z tego, że w uczestnictwie politycznym występuje bierność polityczna (obojętność polityczna): brak zainteresowania polityką oraz losami kraju i nieuczestniczenie w życiu politycznym. Po tych 40% badanych nieinteresujących się polityką, możemy stwierdzić, że takimi osobami łatwo manipulować, ponieważ nie posiadają aktualnej wiedzy, a mimo to uczestniczą w wyborach.

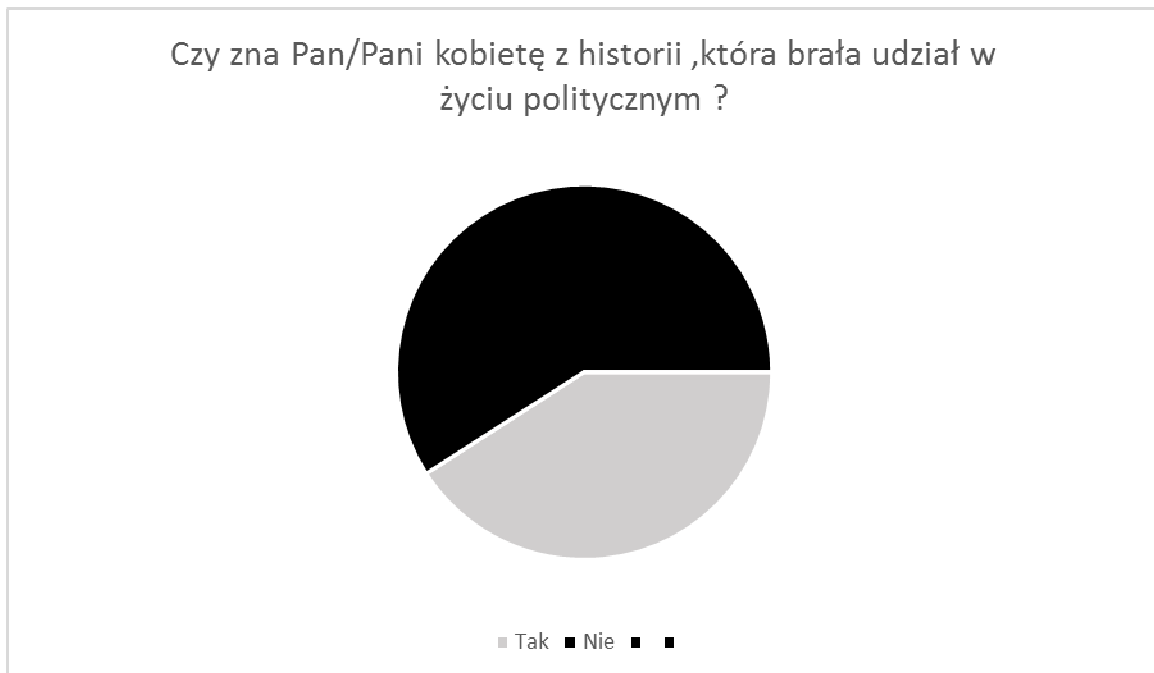
Kolejne zapytanie dotyczyło ważnej kwestii, a mianowicie chęci przynależenia do organizacji/stowarzyszeń zajmujących się problemami kobiet. Pomimo że we współczesnym świecie istnieje szeroko rozumiana równość płci, nadal kobiety muszą zmagać z wieloma problemami, z którymi często są pozostawione same sobie. Dlatego też powstaje wiele organizacji wspierających kobiety. Niektóre z nich, działające w Polsce, to np.: Stowarzyszenie Aktywne Kobiety, Fundacja Centrum Praw Kobiet, Ogólnopolski Strajk Kobiet. Odpowiedzi na to pytanie prezentują się następująco: 39.1% osób zadeklarowało chęć udziału w owych organizacjach (większość stanowiły kobiety), jednak identyczna ilość osób odpowiedziała przecząco (większość stanowili mężczyźni). Zaś 21,8% osób nie wyraziło swojego zdania na ten temat. Pokazuje to niepokojący wniosek jak duży procent osób (aż 60,9%) nie wykazuje chęci rozwiązywania problemów kobiet bądź też jest ich zupełnie nieświadoma.

Wykres 3. Pytanie ankietowe: Czy chciałby/chciałaby Pan/Pani należeć do organizacji stowarzyszeń zajmujących się problemami kobiet?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety.

Wykres 4. Pytanie ankietowe: Czy zna Pan/Pani kobietę z historii, która brała udział w życiu politycznym?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety.

Kolejne pytanie miało na celu ustalenie, ile osób zna kobietę, która brała udział w życiu politycznym. Jeżeli odpowiedź brzmiała tak, to prosiliśmy o wymienienie jej z imienia i nazwiska. 65 pytanym odpowiedziało, że nie jest w stanie podać odpowiedzi na to pytanie, z kolei 45 ankietowanych udzieliło odpowiedzi twierdzącej. Naszym zdaniem wynik ten jest zaskakujący, gdyż jesteśmy prawie pewne, że stawiając pytanie o męską postać w historii politycznej zdecydowana większość udzieliłaby odpowiedzi twierdzącej i byłaby w stanie wymienić przynajmniej jedną postać. Jest to o tyle zaskakujące, iż w historii polityki światowej mieliśmy do czynienia z wieloma wybitnymi polityczkami, które dokonały wielkich rzeczy i wyraźnie w tej historii się zaznaczyły. Jedną z najczęściej wymienianych kobiet w ankiecie, kiedy ktoś udzielał odpowiedzi twierdzącej, była Margaret Thatcher, nazywana „żelazną damą”, jedna z najwybitniejszych polityczek w historii. Margaret Thatcher w 1959 roku po raz pierwszy została wybrana do Izby Gmin. W latach 1975-1990 była przywódczynią Partii Konserwatywnej, a w latach 1979-1990 pierwszą kobietą premierem Wielkiej Brytanii, była najdłużej urzędującym brytyjskim premierem w XX wieku. Rządy objęła w momencie kryzysu gospodarczego, który postanowiła zwalczać liberalnymi reformami gospodarczymi nazwanymi z czasem thatcheryzmem. Termin ten został po raz pierwszy wykorzystany przez przedstawicieli opozycyjnej, lewicowej Partii Pracy.

Wykres 5. Pytanie ankietowe: Czy uważa Pan/Pani, że kobiety miały znaczący wpływ na rozwój polityki?

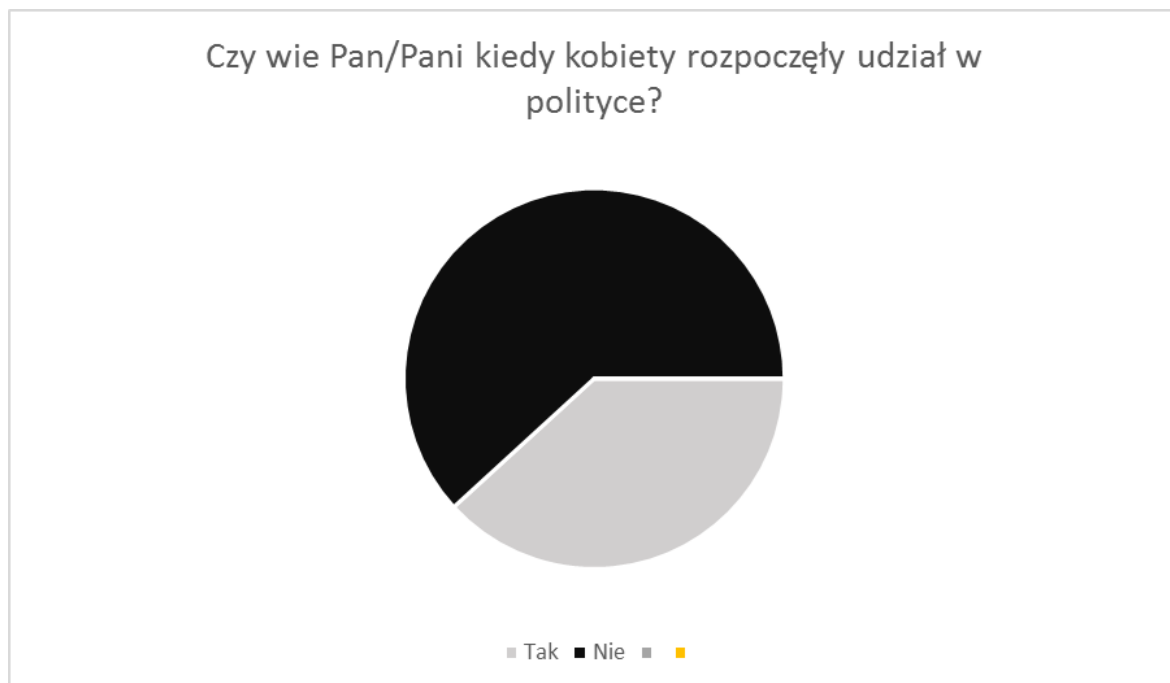

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety.

W Polsce także można wyróżnić wiele kobiet, które odznaczyły się w polityce międzynarodowej. Jedną z nich jest na przykład była pierwsza dama Jolanta Kwaśniewska. Choć od czasu prezydentury jej męża minęło już 15 lat, Jolanta Kwaśniewska przez wielu nadal uważana jest za najlepszą pierwszą damę, jaką miała Polska. Do dziś jest elegancką

kobietą z klasą, która nie boi się wypowiadać swojego zdania i angażować w głośne projekty stanowiące o sile kobiet. Swoją pozycją odmieniła wizerunek małżonki prezydenta w naszym kraju. Analiza odpowiedzi na tak postawione pytanie pokazała nam, że bardzo mało osób zdaje sobie sprawę, do czego przyczyniły się kobiety oraz że one również miały realny wpływ na historię polityki. Nawiązując do wcześniej opisanej kwestii, w której poproszono respondentów o wskazanie jakiejś konkretnej kobiety udzielającej się w polityce, postawione zostało kolejne pytanie, czy respondent uważa, że kobiety miały znaczący wpływ na rozwój polityki. W tym przypadku 53 osoby odpowiedziały twierdząco, 30 osób zanegowało, natomiast 27 nie miało zdania. Wyniki te pokazują, że pomimo dokonań historycznych kobiet tylko 48,2% ankietowanych dostrzega działalność, którą prowadziły przez wiele lat.

Wykres 6. Pytanie ankietowe: Czy wie Pan/Pani kiedy kobiety rozpoczęły udział w polityce?

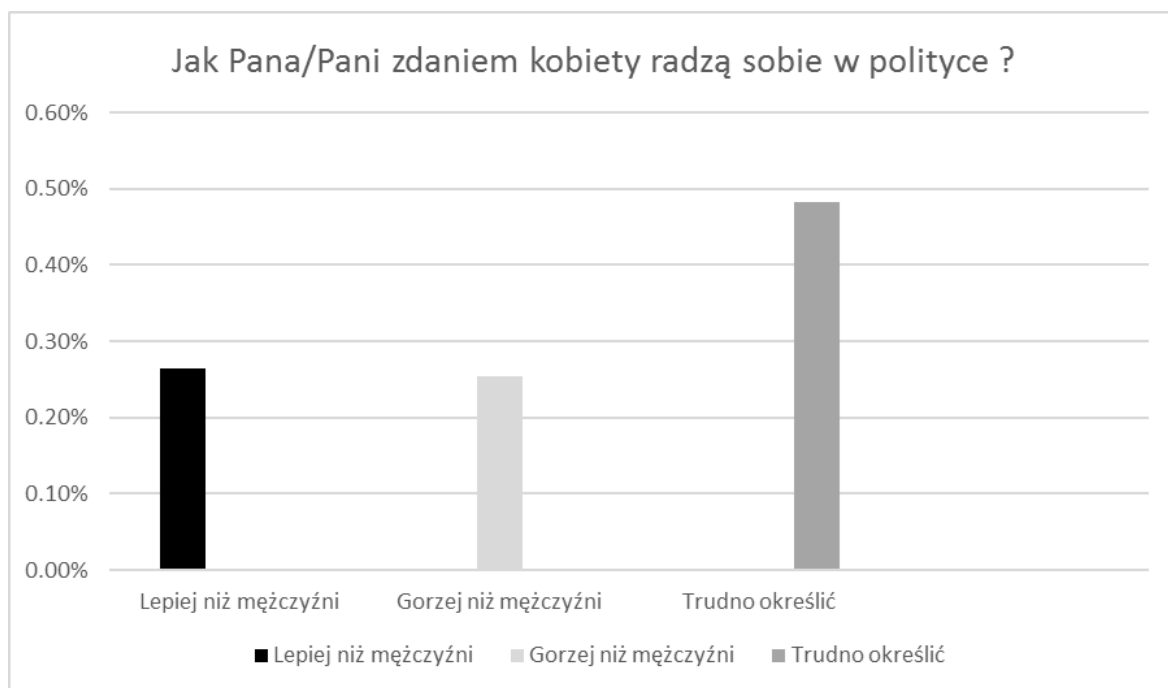

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety.

Odpowiedź na pytanie „Czy wie Pan/Pani kiedy kobiety rozpoczęły udział w polityce?” pomogło nam ustalić kwestię dotyczącą liczby osób ankietowanych, które orientują się, kiedy kobiety rozpoczęły działać aktywnie w polityce. Aż 68 osób odpowiedziało na to pytanie przecząco, a zaledwie 42 osoby miały wiedzę, kiedy takie wydarzenia miały miejsce. To bardzo niepokojące zjawisko. Tymczasem pomimo że kobiety prawa wyborcze w Polsce otrzymały dopiero w 1918 roku, pierwsze ślady swojej działalności zostawiły już dużo wcześniej (XVI w.). Omawiając ten aspekt, warto byłoby wspomnieć o emancypacji kobiet. Zjawisko to polegało na zwiększeniu udziału kobiet w życiu publicznym, zapewnieniu im dostępu do szkół średnich i wyższych oraz poszerzeniu ich aktywności zawodowej. Początek praw wyborczych dał również kobietom możliwość zmia-

ny stereotypów, z którymi musiały się zmagać. Częściej występowały publicznie, coraz więcej zawodów postrzeganych jako „męskie” zaczęły być wykonywane przez płęć żeńską. Najbardziej obrazowym przykładem jest Amelia Bloomer, która w latach 50. XX wieku złamała stereotyp chodzenia kobiet tylko w spódnicach i jako pierwsza założyła spodnie, które przypominały ogromne napompowane bufiaste pumpy sięgające kostek.

Wykres 7. Pytanie ankietowe: Jak Pana/Pani zdaniem kobiety radzą sobie w polityce?

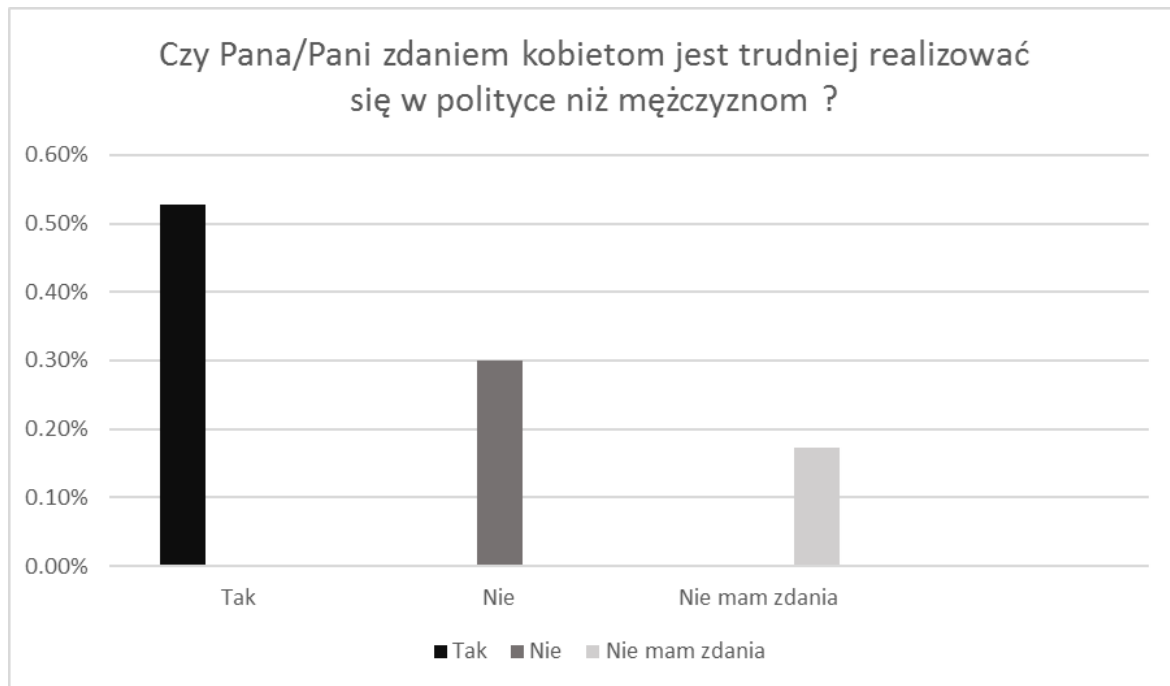

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety.

Odpowiadając na pytanie, jak kobiety radzą sobie w polityce, aż 48,2% nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi. 25,5% odpowiedziało, iż radzą sobie gorzej niż mężczyźni, natomiast 26,4% stwierdziło, iż lepiej niż mężczyźni. Pokazuje to, że pomimo wielu dokonań kobiety są oceniane przez pryzmat płci. Choć trzeba zauważyć, że niski procent głosów stwierdzających, iż kobiety radzą sobie w polityce lepiej niż mężczyźni to jednak i tak wskazuje to na tendencje wzrostową, gdyż kiedyś kobieta-polityk w ogóle nie miała prawa bytu w przestrzeni politycznej. Statystyki te wskazują prawdopodobnie na głęboko zakorzenione konserwatywne poglądy oraz uprzedzenia wyborców do takiej roli kobiet. Tymczasem w Europie można zauważyć wyraźne zmiany społeczne, które dokonują się na arenie politycznej. Przykładem może być Estonia, gdzie jeszcze do niedawna w latach 2016-2021 kobiety piastowały zarówno stanowisko prezydenta (Kersti Kaljulaid) jak i premiera (Kaja Kallas). Ważnym wydarzeniem było również zwycięstwo w wyborach prezydenckich Joe Bidena, dzięki czemu Kamala Harris jako pierwsza kobieta w Stanach Zjednoczonych objęła urząd wiceprezydenta. W 2021 roku organizacja UE Woman podała, że kobiety pełnią funkcję szefów państw lub rządów w 20 krajach, a ok. 120 krajów nigdy nie miało swojej przywódczyni. Przy tym tempie zmian parytet na najwyższych

szczeblach władzy nie zostanie osiągnięty przez kolejne 130 lat. Na podstawie powyższych informacji można stwierdzić, że kobiety coraz mocniej budują swoją pozycję i przesłanki wskazują na to, że w przyszłości płeć przestanie odgrywać znaczącą rolę⁴.

Wykres 8. Pytanie ankietowe: Czy Pana/Pani zdaniem kobietom jest trudniej realizować się w polityce niż mężczyznom?

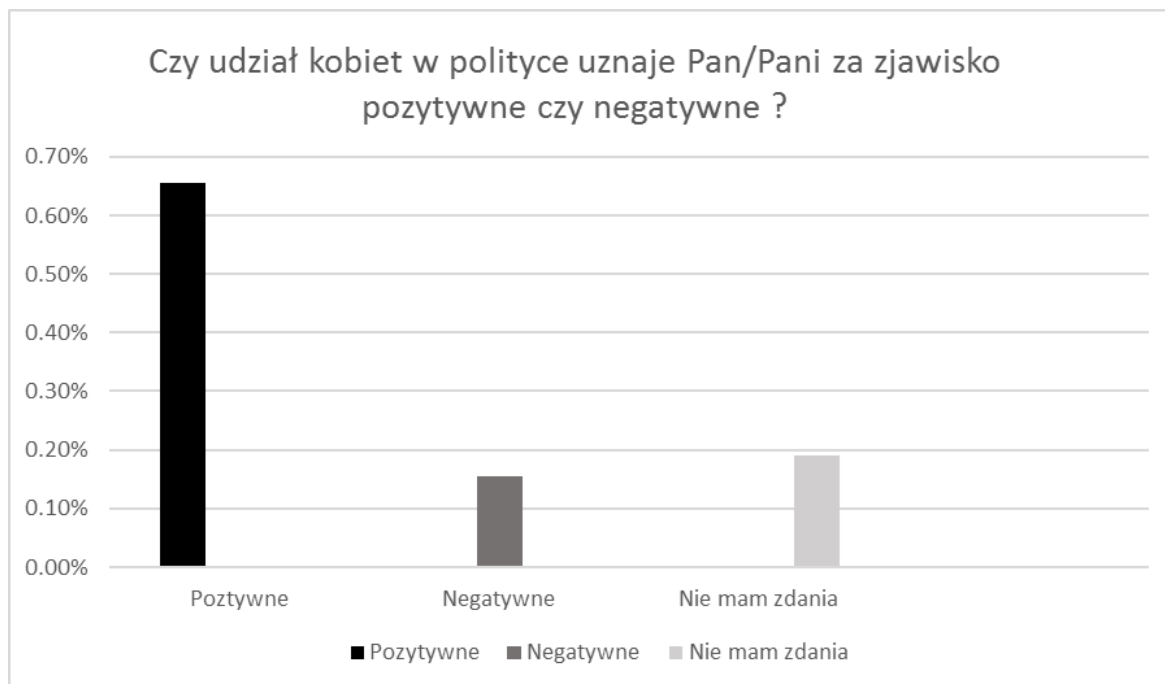
Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety.

Kolejną ważną do omówienia kwestią jest spór dotyczący tego, czy kobietom jest trudniej realizować się w polityce. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 52,7% osób, przecząco 30%, a 17,3% nie zajęło stanowiska. Analizując obiektywnie jest wiele czynników, które mogą sprawiać, iż faktycznie kobietom jest trudniej w życiu społecznym i politycznym. Jednym z ważniejszych powodów jest omawiany stereotyp płci. Polega on na tym, że żyjemy w świecie, w którym od dziecka utrwalane jest w młodym pokoleniu przypisywanie poszczególnych cech i zawodów mężczyznom, a oddzielnych kobietom. Od zarania dziejów główną rolą kobiety była opieka nad rodziną, władza natomiast leżała w rękach mężczyzn. Czasami bardziej zależy kobietom na zajmowaniu się domem, często są mniej odporne na coraz brutalniejszy polityczny język, a niekiedy spotykają się z niechęcią z strony mężczyzn. Hanna Pruchniewska, burmistrz Pucka, mówi o tym tak: „zdarzało się, że tylko mnie nie podawano ręki, kiedy byłam jedyną kobietą na spotkaniu samorządowym”.

⁴ https://www.portalsamorzadowy.pl/polityka-i-spolescenstwo/kobietom-wciaz-trudno-przebic-sie-w-samorzadzie,262063.amp?fbclid=iwar1oo0_go7n_trzwpwxelfubrkbksmgkyeilnalsapphhwb1stpcjcsqvqig [dostęp: 1.01.2022].

Przez takie historie wśród społeczeństwa mężczyzna uważany jest za silniejszą jednostkę i kulturowo chętniej jest postrzegany jako władca. Brak poparcia ludzi i ciągłe piętnowanie dokonań kobiet może wpływać na to, że faktycznie jest im trudniej radzić sobie w stereotypowym „męskim” świecie⁵.

Wykres 9. Pytanie ankietowe: Czy udział kobiet w polityce uznaje Pan/Pani za zjawisko pozytywne czy negatywne?

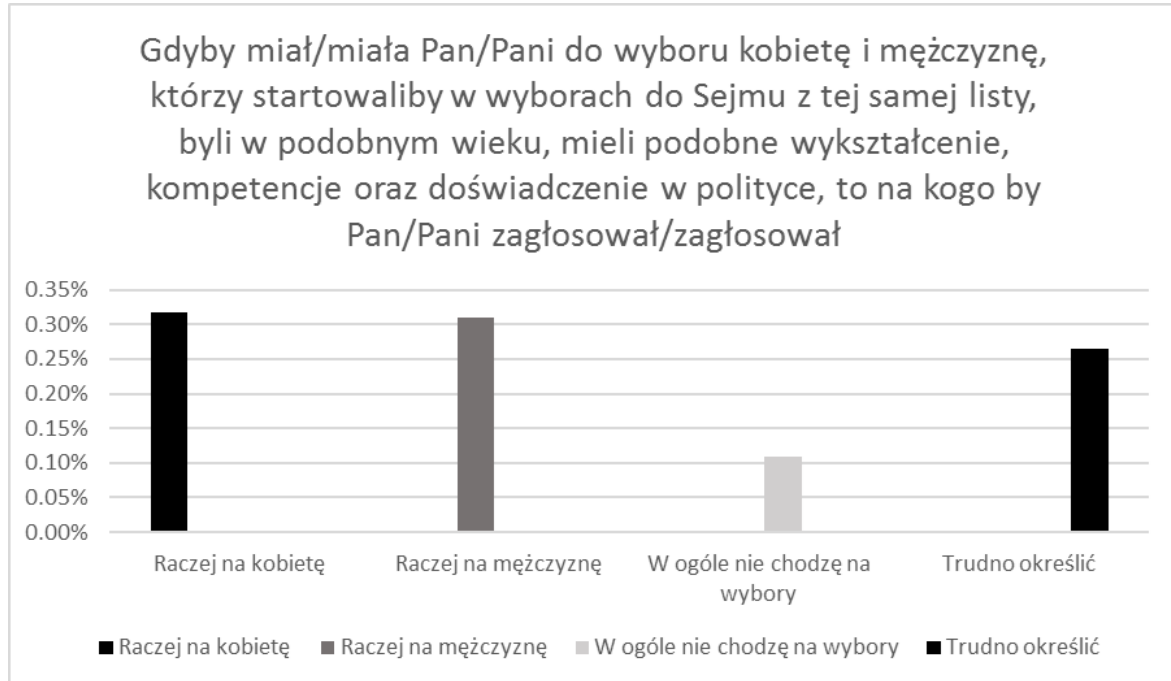

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety.

Zapytałyśmy również o to, czy w opinii ankietowanych osób kobieta w polityce to zjawisko pozytywne czy negatywne. Zdecydowanie większa ilość osób, bo aż 65,5%, uznało to za zjawisko pozytywne, 15,5% wypowiedziało się negatywnie, a 19,1% nie zajęło stanowiska. Wyniki te pokazują, że stereotypy, o których pisałyśmy w poprzednim akapicie, jednak odchodzą w przeszłość. Młodzi ludzie dokształcają się i są coraz bardziej świadomi zmian, jakie zachodzą w świecie, przez co zmieniają swój światopogląd. Potwierdzenie tego można zauważyć, biorąc pod uwagę odpowiedzi poszczególnych osób w zadanym pytaniu o wiek respondenta. Najmłodsza osoba udzielająca odpowiedzi na pytania miała 15 lat, natomiast najstarsza ponad 60. Odpowiedzi młodszej części ankietowanych były z reguły bardziej przychylne kobietom, natomiast u osób starszych można zauważyć jeszcze konserwatywne poglądy. W naszej ocenie indywidualne poglądy jednostki mają największe znaczenie w kwestii postrzegania tego jako zjawiska pozytywnego bądź negatywnego.

⁵ <https://historia.org.pl/2021/03/08/najpotężniejsze-kobiety-w-historii-to-one-zmieniały-historie-wygrywały-wojny-i-reformowały-swoje-kraje/?fbclid=iwar09ate7-3vs7uemnbcopfnfwp4cbtltftpkuqfqlufzsqli5h0lod5pz7a> [dostęp: 1.01.2022].

Wykres 10. Pytanie ankietowe: Gdyby miał/miała Pan/Pani do wyboru kobietę i mężczyznę, którzy startowaliby w wyborach do Sejmu z tej samej listy, byli w podobnym wieku, mieli podobne wykształcenie, kompetencje oraz doświadczenie w polityce, to na kogo by Pan/Pani zagłosował/zagłosowała?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiety.

W pytaniu „Gdyby miał/miała Pan/Pani do wyboru kobietę i mężczyznę, którzy startowaliby w wyborach do Sejmu z tej samej listy, byli w podobnym wieku, mieli podobne wykształcenie, kompetencje oraz doświadczenie w polityce, to na kogo by Pan/Pani zagłosował/ zagłosowała?” ankietowani musieli określić, czy mając do wyboru kobietę i mężczyznę, którzy startowaliby do Sejmu z tej samej listy, byli w podobnym wieku, to na kogo oddaliby swój głos. 10,9% osób odpowiedziało, iż nie bierze udziału w wyborach, więc jednostki te nie były brane pod uwagę. 31,8% osób odpowiedziało, że raczej na kobietę, 30,9% wyraziło chęć głosowania na mężczyznę, a 26,4% nie potrafiło określić swojego stanowiska.

Podsumowując metryczkę w naszej ankiecie wzięło udział 51 mężczyzn i 59 kobiet zatem N=110. Osoby zamieszkałe w mieście to 54 osób, a na wsi 56 osób. Przedział wiekowy rozkładał się następująco:

- 15-25 lat – 40 osób
- 26-39 lat – 28 osób
- 40-59 lat – 26 osób
- 60+ – 16 osób.

Wykształcenie ankietowanych rozkładało się następująco:

- 19 osób – wskazało na wykształcenie podstawowe
- 22 osoby – wskazało na wykształcenie zawodowe
- 48 osób – wskazało na wykształcenie średnie
- 21 – wskazało na wykształcenie wyższe.

Podsumowanie

Problematyka będąca treścią niniejszego artykułu, mimo licznych opracowań jej poświęconych, wciąż zostaje otwarta. Należy przypuszczać, że jeszcze bardzo długo nie straci na aktualności, ani też nie zostanie uznana jako temat wyczerpany. Kobiety w sferach politycznych wciąż się rozwijają z roku na rok, możemy zobaczyć wzrost ich udziału w polityce. Niestety pomimo licznych osiągnięć politycznych kobiet, wciąż pozostają niewystarczająco docenione. W artykule opisano również problemy skupiające się wokół płci i wynikające z tego różnice, które możemy zaobserwować w polityce. Temat jest bardzo aktualny, ponieważ polityka międzynarodowa a także mentalność ludzi wciąż się zmienia i jedną z tych różnic jest właśnie coraz większy udział kobiet w polityce w odniesieniu do wcześniejszych lat. Zagadnienie to z pewnością nie jest jeszcze zamkniętym tematem, a badania dotyczące udziału kobiet w polityce powinny być prowadzone w przyszłości, gdyż sytuacja ciągle się zmienia.

Bibliografia

1. <https://historia.org.pl/2021/03/08/najpotężniejsze-kobiety-w-historii-to-one-zmieniały-historie-wygrywały-wojny-i-reformowały-swoje-kraj/?fbclid=iwar09ate73vs7uemnbcopfnfwp4cbtlftfpuqfqlufzsqli5h0lod5pz7a> [dostęp: 1.01.2022].
2. <https://niepodlegla.gov.pl/o-niepodleglej/sto-lat-praw-wyborczych-polek> [dostęp: 1.01.2022].
3. <http://rownowazni.uw.edu.pl/konstytucja-rzeczypospolitej-polskiej/> [dostęp: 1.01.2022].
4. https://www.portalsamorzadowy.pl/polityka-i-spoleczenstwo/kobietom-wciaz-trudno-przebicsiemsamorzadzie,262063.amp?fbclid=iwar1oo0_go7n_trzwpwxelfubrbrksmgkyeilnalsapphhwb1stpcjcsqvqig [dostęp: 1.01.2022].
5. Malendowski W. (red.), *Kobiety w polityce. Wybrane problemy*, Wydawnictwo Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 1995.
6. Rusinowa I., *Od Eleonory Roosevelt do feministek lat 70-tych XX wieku*, [w:] A. Żarnowska, A. Szwarc (red.), *Kobiety i świat polityki. Polska na tle porównawczym w XIX i w początkach XX wieku*, Wydawnictwo DiG, Warszawa 1994.

Dane kontaktowe

Agnieszka Klinik, agnieszka.klinik20@gmail.com
 Victoria Kostrzewa, Vici12kos@gmail.com
 Nikola Kogut, nikolakogut01@gmail.com
 Natalia Wenglorz, natalia.wenglorz@onet.pl
 Victoria Kotterba, vicikott@gmail.com